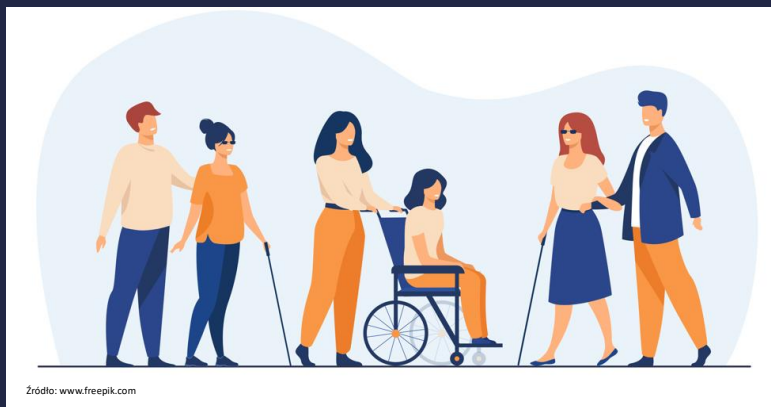

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W POZNANIU

Źródło: www.freepik.com

Osoby z niepełnosprawnościami w Wielkopolsce w 2024 roku

Poznań, kwiecień 2025 r.

Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu
ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań
tel. 61 846 38 19
e-mail: wup@wup.poznan.pl
wuppoznan.praca.gov.pl

WIELKOPOLSKA

JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

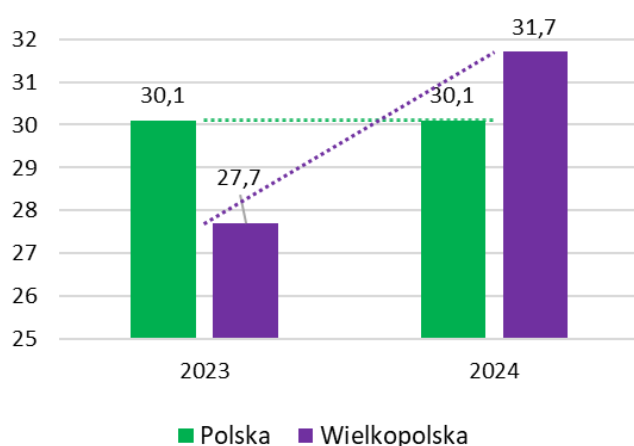
OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI W WIELKOPOLSCE W 2024 r.

Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu (WUP), monitorując działania na wielkopolskim rynku pracy, określa obszary i grupy wymagające szczególnego wsparcia. Jedną z tych grup są osoby z niepełnosprawnościami.

Po raz kolejny WUP dokonał analizy ww. grupy, a wnioski dotyczące ich sytuacji na rynku pracy w 2024 roku przedstawiono poniżej.

Wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w wieku 16-64 lata w województwie wielkopolskim w latach 2023-2024 wg BAEL (stan na koniec 2024 roku)

W 2024 roku Wielkopolska odnotowała wzrost ww. wskaźnika.

W porównaniu z 2023 r. zwiększył się on o 4 p.p. i przewyższył odsetek zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami ustalony dla całej Polski, który utrzymał się na poziomie ubiegłorocznym.

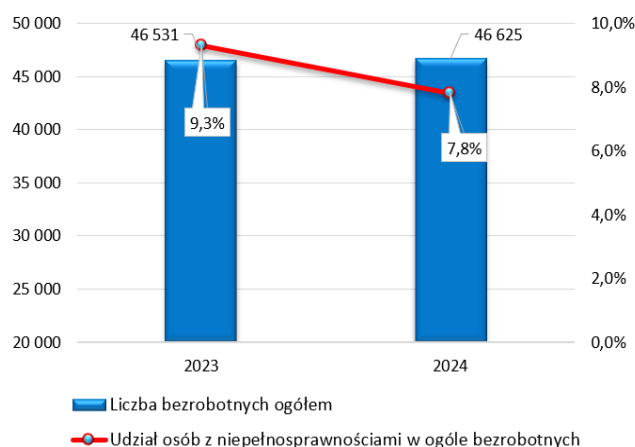
Udział osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie bezrobotnych w Wielkopolsce w latach 2023 – 2024 (stan na koniec 2024 roku)

Liczba bezrobotnych z niepełnosprawnościami w rejestrach urzędów pracy województwa wielkopolskiego w 2024 roku zmniejszyła się o 717 osób (o 16,5%) w stosunku do roku poprzedniego i na koniec 2024 r. wyniosła 3.633 osoby.

Podobną tendencję zanotowano również w przypadku poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu osób z niepełnosprawnościami (o 90 osób - 16%), których na koniec 2024 r. w rejestrach było 471.

Tymczasem liczba ogółu bezrobotnych w rejestrach pozostała zasadniczo na tym samym poziomie (nieznaczny wzrost o 94 osoby), czego efektem był znaczny spadek udziału osób z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie osób bezrobotnych (z 9,3% w 2023 r. do 7,8% w 2024 r.)

Osoby z niepełnosprawnościami według stopnia niepełnosprawności (stan na koniec 2024 roku)

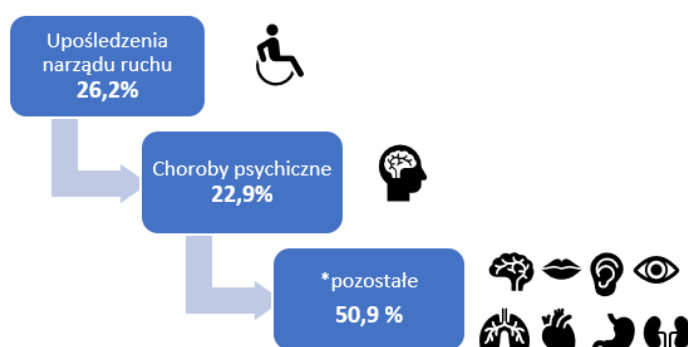

Powyższe dane wskazują, że im wyższy stopień niepełnosprawności, tym trudniej posiadającym go osobom znaleźć zatrudnienie, bowiem rejestry powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego opuszczają przede wszystkim osoby posiadające lekki stopień niepełnosprawności.

Osoby z niepełnosprawnościami według rodzaju schorzenia (stan na koniec 2024 roku)

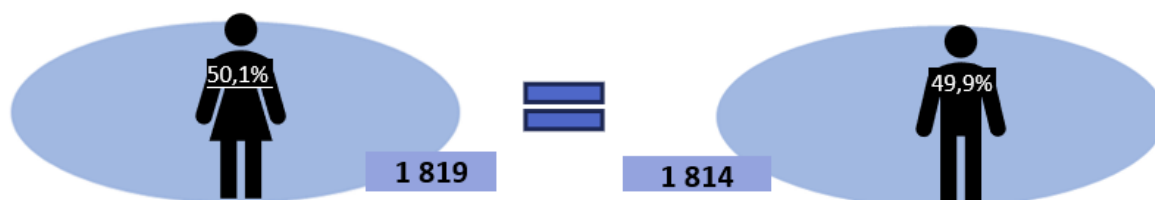
Blisko połowa osób zarejestrowanych w wielkopolskich urzędach pracy osób z niepełnosprawnościami posiadała schorzenia związane z upośledzeniem narządu ruchu oraz z chorobami psychicznymi.

* upośledzenie umysłowe, zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, całościowe zaburzenia rozwojowe, choroby narządu wzroku, epilepsja, choroby układu oddechowego i układu krążenia, choroby układu pokarmowego, choroby układu moczowo-płciowego, choroby neurologiczne, inne, nieustalone

Osoby z niepełnosprawnościami według płci (stan na koniec 2024 roku)

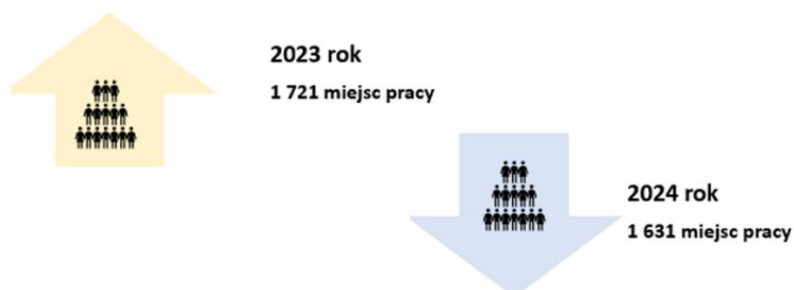
Na koniec 2024 r. liczba bezrobotnych kobiet z niepełnosprawnościami pozostających w rejestrach urzędów pracy Wielkopolski wyniosła 1 819 osób (spadek o 18% do roku ubiegłego) i zrównała się z liczbą mężczyzn reprezentujących tę grupę (spadek o 21,4% do roku ubiegłego), którzy z reguły dominowali w grupie bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami. Świadczy to o tym, że więcej mężczyzn opuściło rejestry wielkopolskich urzędów pracy, co spowodowało zjawisko zrównania się ww. wskaźników.

Wolne miejsca pracy dla osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami w 2024 roku

Mimo że w 2024 roku odnotowano spadek o 5,2% wolnych miejsc pracy dla osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami, utrzymała się prawidłowość, że na każdych czterech przedstawicieli tej grupy przypadała jedna oferta.

Podkreślenia wymaga fakt, że osoby z niepełnosprawnościami aplikują nie tylko na oferty dla nich przeznaczone. Znajdują zatrudnienie zarówno na otwartym, jak i chronionym rynku pracy, na którym funkcjonują zakłady pracy chronionej (ZPCH).

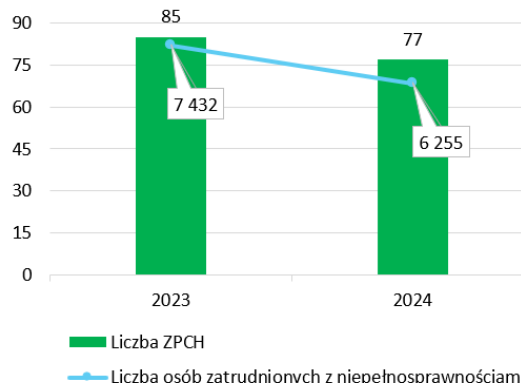
Zakłady Pracy Chronionej

Rok 2024 niechlubnie wpisuje się w trend malejącej liczby ZPCH, których na koniec roku było blisko 10% mniej niż w roku poprzednim.

Wg stanu na koniec roku w ZPCH zatrudnionych było 6.255 osób z niepełnosprawnościami (w tym 3,1% ze znacznym, 64,9% z umiarkowanym oraz 32,0% z lekkim stopniem niepełnosprawności).

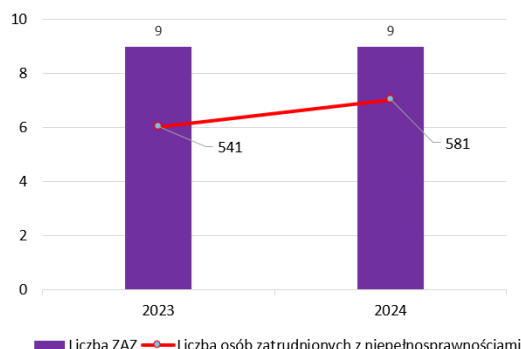
Mniejsza liczba ZPCH zatrudniających osoby z niepełnosprawnościami nie przełożyła się jednak na wzrost liczby osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Wskazywać to może, że osoby te nadal pozostają w zatrudnieniu w tych samych firmach, które działają już na otwartym rynku pracy. Obowiązki nakładane na ZPCH przy jednoczesnym braku korzyści sprawiają bowiem, że przedsiębiorstwa rezygnują ze statusu ZPCH, stając się jednocześnie otwartym rynkiem pracy.

Pomimo tendencji malejącej Wielkopolska z 77 Zakładami nadal plasuje się na pierwszym miejscu pod względem liczby ZPCH przed województwem śląskim (70 zakładów), dolnośląskim (55 zakładów) i mazowieckim (52 zakłady).

Zakłady Aktywności Zawodowej i Warsztaty Terapii Zajęciowej

Zdecydowanie korzystniej na chronionym rynku pracy funkcjonują Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ). W 2024 roku utrzymała się ich liczba, tj. 9, a w

stosunku do roku ubiegłego wzrosło zatrudnienie w ww. zakładach o 40 osób z niepełnosprawnościami.

Ponadto niezmiennie w Wielkopolsce w 2024 roku funkcjonowało 89 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), a liczba ich uczestników nie zmieniła się znacząco, utrzymując się na stałym poziomie od wielu lat.

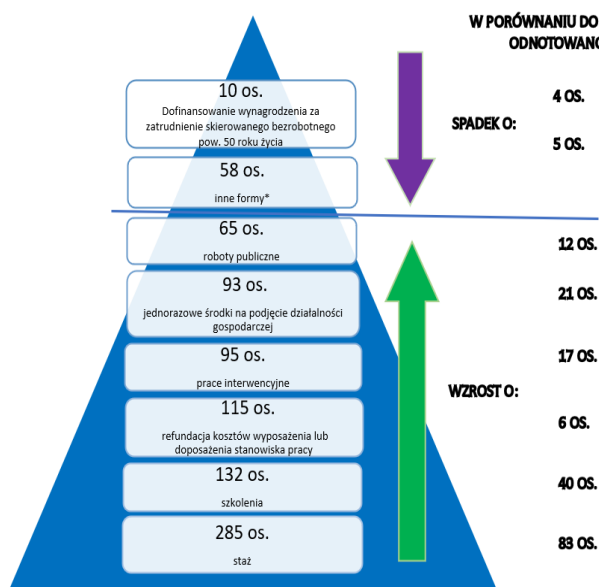
Aktywizacja osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami w 2024 roku

Malejąca rokrocznie liczba ofert pracy, czy też ZPCH stanowi nie lada wyzwanie dla publicznych służb zatrudnienia, które ze szczególnym zaangażowaniem włączają się w aktywizację osób z niepełnosprawnościami.

W 2024 roku istotnie przyczyniły się do obniżenia liczby osób z niepełnosprawnościami, aktywizując 936 osoby, tj. 179 więcej aniżeli w roku poprzednim (wzrost o 23,6%).

W 2024 roku stosowano częściej niż w roku poprzednim staże, szkolenia, refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy czy też prace interwencyjne. Co trzecia aktywizowana osoba z tej populacji skorzystała ze staży, co siódma ze szkoleń, a pracodawca zatrudniający co trzecią osobę z niepełnosprawnością, będącą w rejestrach urzędów pracy Wielkopolski otrzymał wsparcie finansowe na refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy lub refundację części wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

*inne formy (bon na zasiedlenie, bon zatrudnieniowy, refundacja składki ZUS, realizacja indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego)

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami nie byłaby możliwa bez udziału środków PFRON.

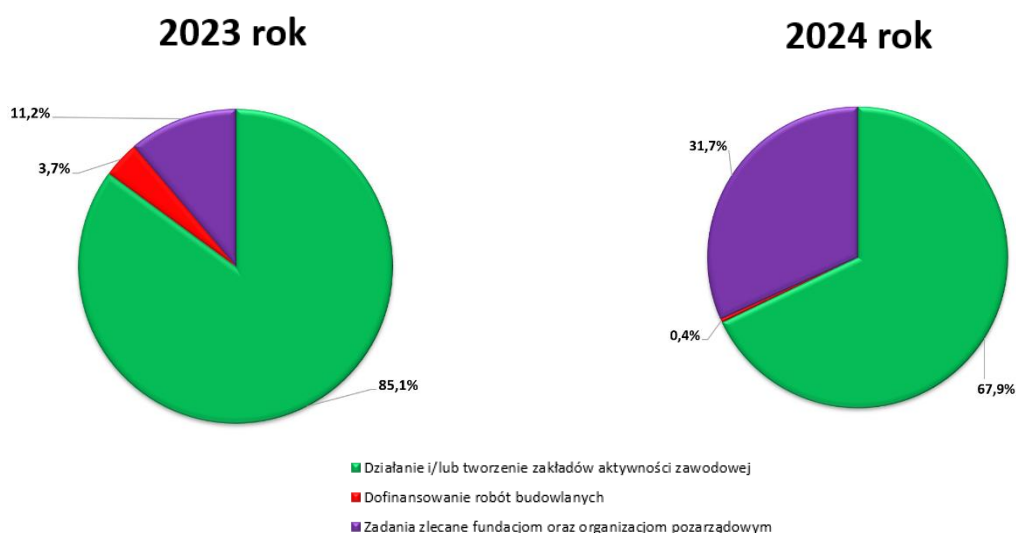
W 2024 roku na finansowanie zadań wspierających zatrudnienie i przeciwdziałanie bezrobociu osób z niepełnosprawnościami realizowanych przez samorząd województwa oraz samorządy powiatowe w Wielkopolsce wydatkowano środki w wysokości 222 569 591 zł, tj. 24% więcej aniżeli w roku poprzednim, w tym:

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

- samorząd województwa: 37 761 548 zł,
- samorządy powiatowe: 184 808 043 zł, które przeznaczyły:
- na rehabilitację społeczną: 178 980 962 zł,
 - na rehabilitację zawodową: 5 827 081 zł.
- W stosunku do 2023 r. więcej o:**
- 10 943 212 zł (40,8%)
- 32 167 101 zł (21,1 %)

Struktura wydatków samorządu województwa wielkopolskiego na rehabilitację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnościami ze środków PFRON w latach 2023-2024

W 2024 roku znacząco zmieniła się struktura wydatków województwa wielkopolskiego w porównaniu do roku ubiegłego.

Działanie i/lub tworzenie zakładów aktywności zawodowej

25 645 373 zł (w 2024 r.)
22 814 996 zł (w 2023 r.)

Zadania zlecone fundacjom oraz organizacjom pozarządowym

11 977 206 zł (w 2024 r.)
3 000 000 zł (w 2023 r.)

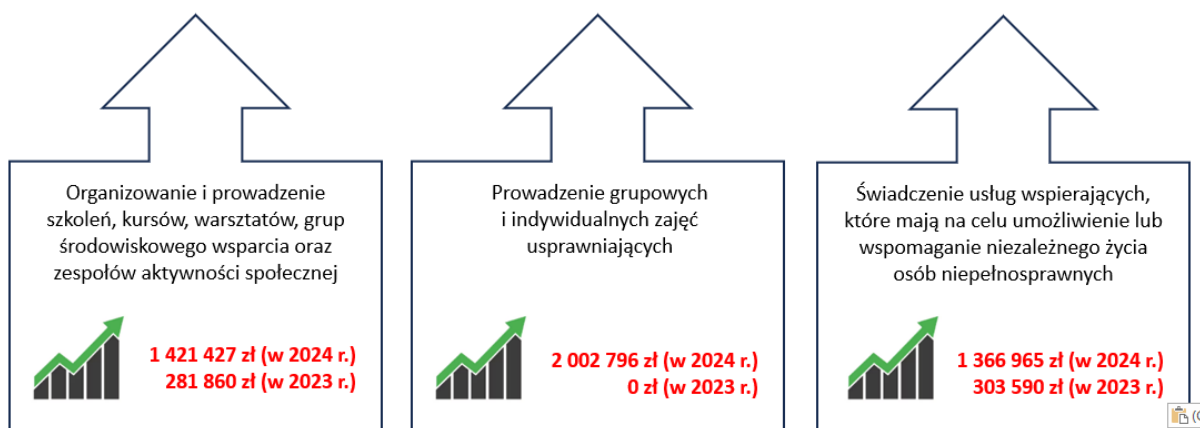

Dofinansowanie robót budowlanych

138 969 zł (w 2024 r.)
1 003 340 zł (w 2023 r.)

Prawie czterokrotny wzrost środków przeznaczonych na zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym umożliwił ww. instytucjom przede wszystkim:

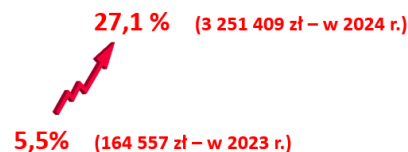

Ponadto ww. fundacje i organizacje istotnie zwiększyły wydatki na:

- prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób z niepełnosprawnościami i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji,
- promowanie aktywności osób z niepełnosprawnościami w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego,
- organizowanie imprez kulturalnych, sportowych itp.,
- opracowywanie lub wydawanie publikacji.

Świadczy to o przywiązywaniu dużej wagi do zmiany postrzegania osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie. Przyswecają tym zadaniom przełamywanie stereotypów i uprzedzeń, włączanie ww. grupy osób. Ponadto zachęcają one do tworzenia nowych miejsc pracy.

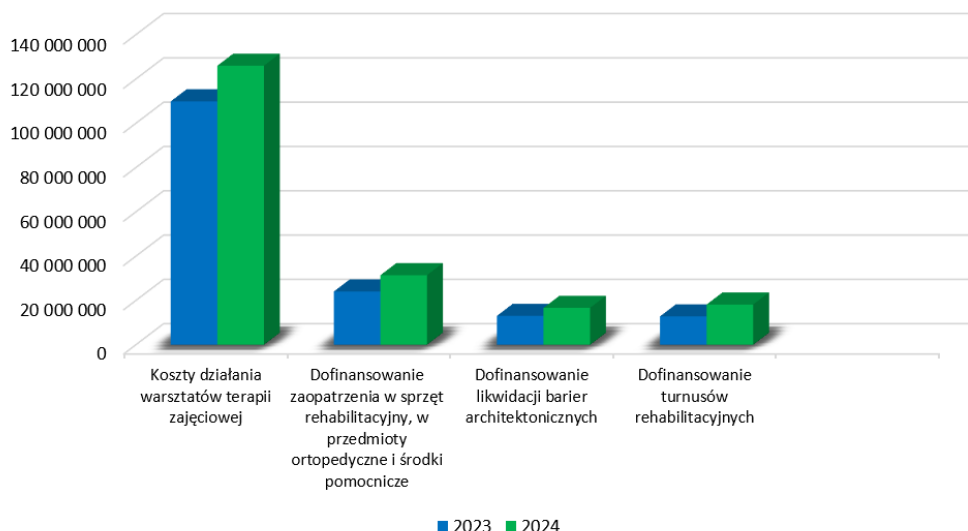

Pozostałe środki, którymi dysponowały fundacje i organizacje pozarządowe zostały przeznaczone na:

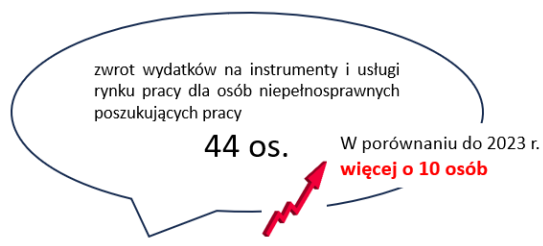
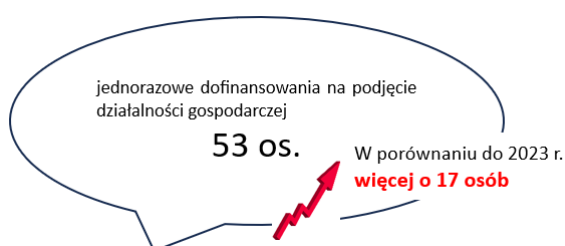
Samorządy powiatowe również dysponowały wyższą pulą środków PFRON. Podobnie jak w 2023 r. na rehabilitację zawodową przeznaczyły niewiele więcej niż 3% ogółu środków kierując większością funduszy (bo aż blisko 97%) na rehabilitację społeczną osób z niepełnosprawnościami.

Struktura wydatków samorządów powiatowych ze środków PFRON na rehabilitację społeczną osób z niepełnosprawnościami w Wielkopolsce w latach 2023-2024

Struktura wydatków samorządów powiatowych ze środków PFRON na rehabilitację zawodową osób z niepełnosprawnościami w Wielkopolsce w latach 2023-2024

Wyższa pula środków przeznaczonych na rehabilitację zawodową (5 827 081 zł w 2024 r., tj. 25% więcej niż w 2023 r.) umożliwiła skorzystanie z m.in.:

Rok 2024 przyniósł natomiast spadek liczby tworzonych stanowisk pracy w ramach ich wyposażenia z 41 w 2023 r. do 36 w 2024 r. Mniejszym zainteresowaniem cieszyła się również refundacja zwrotu kosztów zatrudnienia, szkoleń pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu, z której w 2024 r. skorzystało 28 os. (spadek o 4 os.).

Podstawowe wskaźniki opisujące sytuację osób z niepełnosprawnościami na wielkopolskim rynku pracy w 2024 r. są korzystniejsze niż w roku poprzednim. Zanotowano wzrost poziomu zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami dla województwa wielkopolskiego oraz poprawę wartości opisujących aktywizację zawodową tej grupy przez powiatowe urzędy pracy. Znalazło to odzwierciedlenie w zmniejszonym udziale analizowanej grupy w rejestrach osób bezrobotnych.

Wzrost wskaźnika zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, to także efekt aktywnych działań ze strony wszystkich instytucji odpowiedzialnych za przekazywanie wsparcia finansowego dla pracodawców, promowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami oraz zwiększenie środków przeznaczonych na aktywizację ww. grupy.